

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 21/2024)

София, 5 юни 2024 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 30.05.2024 г.	3
1.1	Площи за реколтиране с есенни култури	3
1.2	Засети площи с основни пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури	5
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: *Материалът включва оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и общински служби по земеделие, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара.*

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 30.05.2024 г.

1.1 Площи за реколтиране с есенни култури

По оперативни данни, към 30 май 2024 г. се отчита увеличение на площите за реколтиране със зимен ечемик и тритикале респективно с 36,3% и 25,3% на годишна база и намаление на тези с пшеница (с 3,9%), маслодайна рапица (с 19,5%) и ръж (с 22,5%).

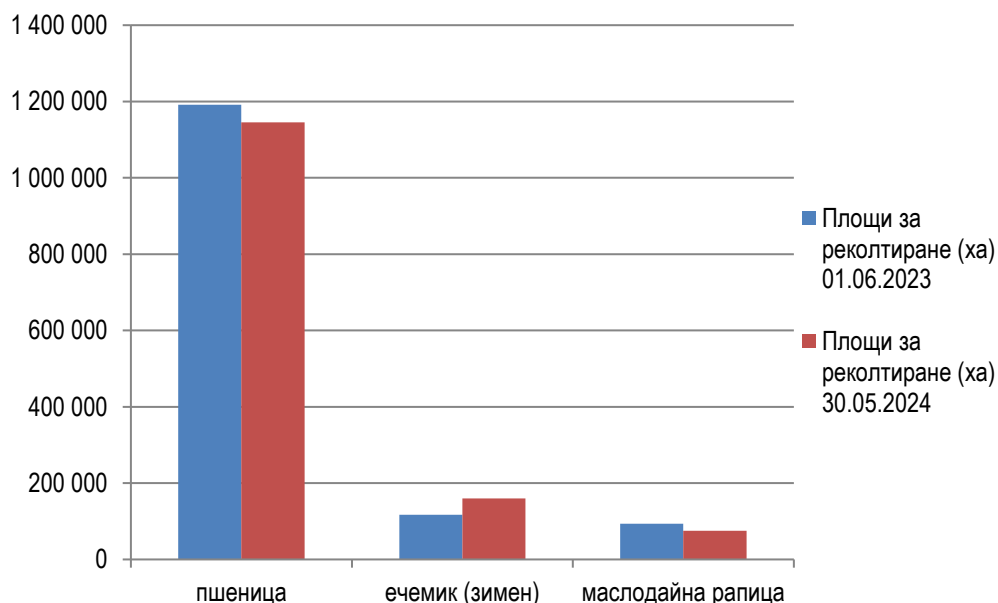
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 30.05.2024 г., ха

	01.06.2023	30.05.2024	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 191 556	1 145 332	-3,9%
ечемик (зимен)	117 510	160 189	36,3%
маслодайна рапица	93 749	75 457	-19,5%
ръж	7 966	6 175	-22,5%
тритикале	13 493	16 910	25,3%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 30.05.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.2 Засети площи с основни пролетници

На този етап засетите площи с маслодаен слънчоглед и пролетен ечемик бележат увеличение от съответно 1,3% и 7,2% спрямо година по-рано. С 1,4% по-малко са засетите площи с царевица за зърно.

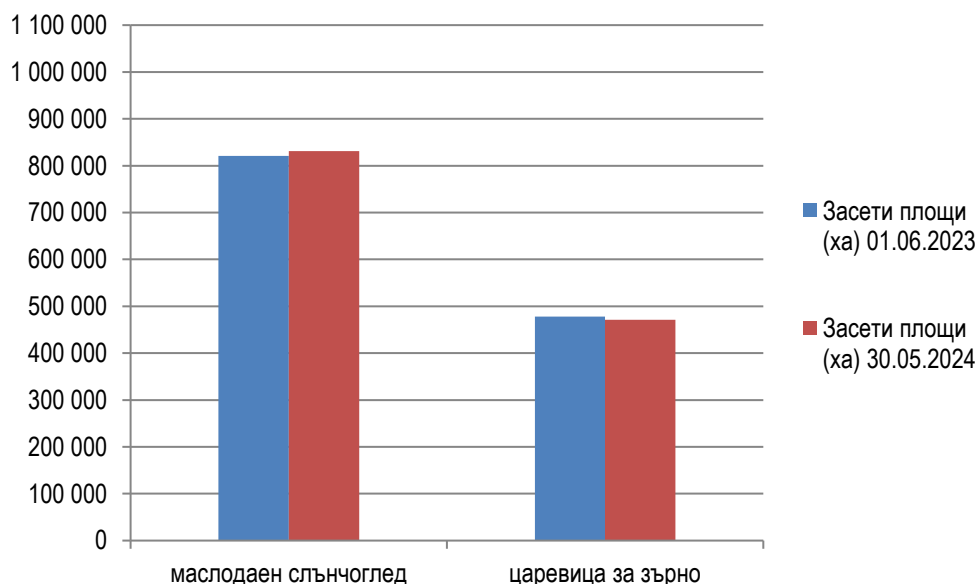
Засега разсадените площи с тютюн от типове „Ориенталски“ и „Бърлей“ изпреварват миналогодишните респективно със 17,3% и 46,2%, докато при тип „Вирджиния“ е налице изоставане с 21,3%.

Засети площи с пролетници към 30.05.2024 г., ха

	01.06.2023	30.05.2024	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	820 908	831 410	1,3%
царевица за зърно	478 053	471 307	-1,4%
пролетен ечемик	1 459	1 564	7,2%
тютюн Ориенталски	1 661	1 949	17,3%
тютюн Вирджиния	235	185	-21,3%
тютюн Бърлей	132	193	46,2%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 30.05.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.3 Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди

Към края на м. май 2024 г. засадените открити площи с домати, дини и пъпеши са съответно с 29,9%, 50,5% и два пъти над нивата отпреди една година. При пипера също се наблюдава нарастване, но слабо изразено – с 2,1%. По-малко на годишна база са засадените площи на открито с ягоди (с 4,2%), краставици (със 7,2%), картофи (с 12,9%) и зеле (с 29,5%).

При по-бърз темп на реколтиране на площите и повишение на средните добиви от декар, засега прибраното количество зеле изпреварва с 80,2% миналогодишното, а при картофите и ягодите увеличението достига близо три пъти.

От началото на 2024 г. до момента в оранжерииите са произведени 3 401 тона домати и 9 226 тона краставици, което е съответно с 24,8% и 33,9% повече на годишна база.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 30.05.2024 г.

	Засадени площи (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	01.06.2023	30.05.2024	01.06.2023	30.05.2024	01.06.2023	30.05.2024	01.06.2023	30.05.2024	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Картофи	5 372	4 680	59	162	969	2 841	1 642	1 754	-12,9%	174,6%	193,2%	6,8%
Зеле	288	203	26	46	491	885	1 888	1 924	-29,5%	76,9%	80,2%	1,9%
Дини	2 635	3 966	-	-	-	-	-	-	50,5%	-	-	-
Пъпеши	1 066	2 143	-	-	-	-	-	-	101,0%	-	-	-
Пипер на открито	1 219	1 245	-	-	-	-	-	-	2,1%	-	-	-
Домати на открито	849	1 103	-	-	-	-	-	-	29,9%	-	-	-
Краставици на открито*	208	193	-	-	-	-	-	-	-7,2%	-	-	-
Ягоди на открито	897	859	328	603	1 044	3 053	318	506	-4,2%	83,8%	192,4%	59,1%
Домати в оранжерии	377	360	95	106	2 726	3 401	2 869	3 208	-4,5%	11,6%	24,8%	11,8%
Краставици в оранжерии	249	248	116	151	6 890	9 226	5 940	6 110	-0,4%	30,2%	33,9%	2,9%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

* вкл. и корнишони

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

В резултат на по-ранния старт на беритбената кампания през настоящата година, на този етап продукцията от череши бележи многократен ръст спрямо същия период на 2023 г.

Започна прибирането на реколтата от малини, кайсии и вишни.

Площи и производство от трайни насаждения към 30.05.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	01.06.2023	30.05.2024	01.06.2023	30.05.2024	01.06.2023	30.05.2024	01.06.2023	30.05.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череши	10 571	10 331	351	1 651	905	8 501	258	515	-2,3%	370,4%	839,3%	99,6%
малини	-	1 761	-	4	-	13	-	325	-	-	-	-

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

Добитото до момента количество розов цвят е с близо пет пъти повече спрямо година по-рано, поради увеличение както на реколтираните площи, така и на средния добив от декар.

Площи и производство от етерично-маслени култури към 30.05.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	01.06.2023	30.05.2024	01.06.2023	30.05.2024	01.06.2023	30.05.2024	01.06.2023	30.05.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодайна роза	5 110	4 844	1 842	4 527	2 504	12 052	136	266	-5,2%	145,8%	381,3%	95,6%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

2. Външна търговия с основни земеделски култури

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури и плодове и зеленчуци по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 19/2024, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за март 2024 г.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Като цяло, към 29 май 2024 г. се наблюдава леко нарастване на средните изкупни цени на основните зърнени и маслодайни култури на българския пазар на седмична база, в рамките на 0,3% (ечемик) – 4,3% (хлебна пшеница). Изключение прави царевицата за зърно, която поевтинява с 1,4%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 29.05.2024 г., лв./тон без ДДС

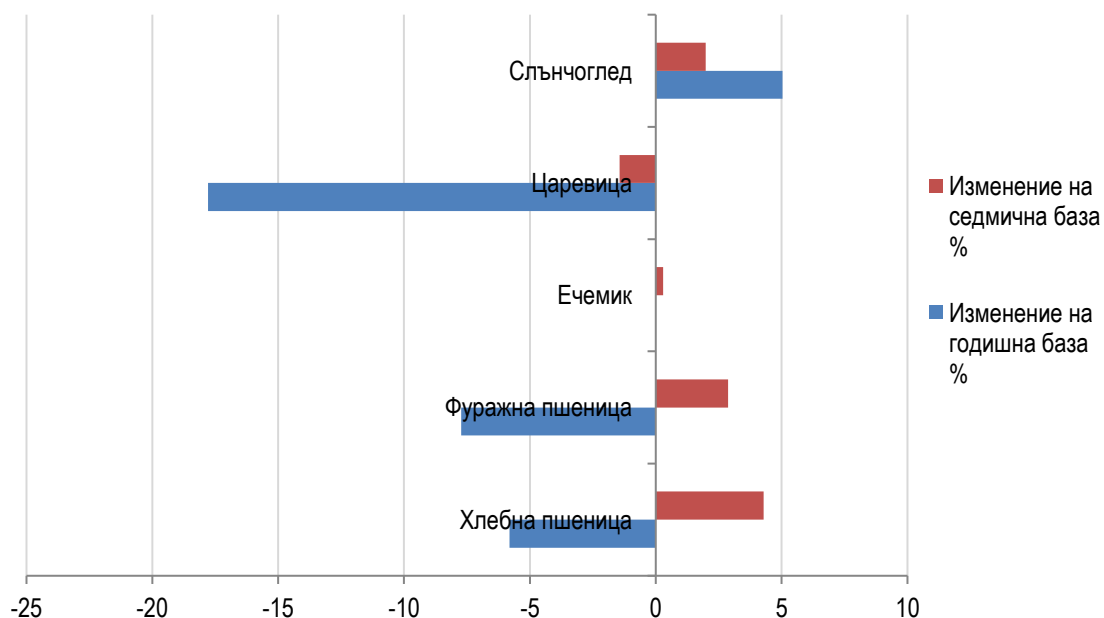
	31.05.2023	22.05.2024	29.05.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	413	373	389	-5,8	4,3
Фуражна пшеница	388	348	358	-7,7	2,9
Ечемик	*	343	344	-	0,3
Царевица	416	347	342	-17,8	-1,4
Слънчоглед	735	757	772	5,0	2,0
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ

* няма данни

Сравнението с аналогичния период на миналата година показва намаление на цените на царевицата (със 17,8%) и пшеницата (с 5,8% за хлебната и със 7,7% за фуражната). Същевременно, слънчогледът е поскъпнал с 5%.

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
29.05.2024 г.**

3.2 Плодове и зеленчуци

Седмичните ценови изменения при предлагането на едро на основни плодове и зеленчуци на тържищата са изцяло в посока надолу. Средно за страната, картофите, вносните ябълки, зелето и краставиците (български оранжерийни и внос) поевтиняват с между 0,7% (картофи) и 9,6% (оранжерийни краставици) спрямо предходната седмица.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 31.05.2024 г., лв./кг

	02.06.2023	23.05.2024	31.05.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,56	1,44	1,43	-8,3	-0,7
домати (оранжерийни)	3,05	2,97	2,74	-10,2	-7,7
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	2,50	*	*	-	-
краставици (оранжерийни)	3,30	2,80	2,53	-23,3	-9,6
краставици (внос)	2,66	2,13	1,98	-25,6	-7,0
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	4,28	*	*	-	-
зеле	1,06	0,88	0,84	-20,8	-4,5
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-

	02.06.2023	23.05.2024	31.05.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
ябълки (внос)	1,71	1,74	1,70	-0,6	-2,3
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Към края на м. май 2024 г. основните плодове и зеленчуци се търгуват на по-ниски цени, отколкото по същото време на миналата година. Най-сериозно е годишното понижение при краставиците (с 23,3% за българските оранжерийни и с 25,6% за вноските) и зелето (с 20,8%). По-слабо са поевтинели българските оранжерийни домати (с 10,2%), картофите (с 8,3%) и ябълките (с 0,6%).

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 31.05.2024 г.

